

Rättningskommentarer till Revisorsexamen våren 2024

Övergripande kommentarer	Max poäng	Genomsnittspoäng	Antal tentander 60 % och över
Revisorsexamen	150	83,7	43

43 av 118 tentander klarade gränsen för godkänt resultat på Revisorsexamen. Detta motsvarar 36 % av tentanderna. Poängutfallet varierar från 54 till 113 poäng.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
1.1	6	4,8	110

Tentanderna ska i denna uppgift definiera bolagets närstående parter och redogöra för syftet med att utföra en riskbedömning för detta område. Därtill ska förslag ges på inledande åtgärder.

Tentanderna har generellt angivit bra svar på definitionen av närståendepart enligt Årsredovisningslagen och lämnat relevanta exempel på inledande granskningsåtgärder.

Flertalet tentander har missat att ange att risken för fel anses högre om transaktioner sker mellan närstående parter än mellan fristående parter, eftersom närstående inte är oberoende.

Flera tentander har missat att revisorn måste identifiera transaktioner och saldon med närstående partner och utvärdera om korrekta och tillräckliga upplysningar lämnats i de finansiella rapporterna i enlighet med K3.

För full poäng på frågan krävs korrekt definition av närstående i enlighet med Årsredovisningslagen, att både fysiska och juridiska personer anges som närstående, att tentanden anger korrekt syfte med riskbedömning (ISA 550) samt att redovisnings- och upplysningskrav enligt K3 beaktas. Dessutom krävs två (eller fler) relevanta exempel på inledande granskningsåtgärder.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
1.2	6	3,0	49

Tentanderna ska i denna uppgift redogöra för hur tre projekt till fastpris och löpande räkning ska redovisas i koncernens resultat- och balansräkning.

Tentanderna har generellt angivit bra svar kring regelverk och beräkning av effekten för projekt 2. Flertalet tentander har missat att beräkna effekten för projekt 1 och 3. Många tentander har också missat att av projekt 1 och 2 nettoredovisas i balansräkningen.

För full poäng på frågan krävs korrekt beräkning av resultat- och balanseffekten från projekt 1, 2 och 3 inklusive kopplingen till regelverket. Dessutom krävs att nettoredovisning beaktats i svaret.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
1.3	4	3,1	91

I uppgiften ska tentanderna redogöra för de aktiebolagsmässiga krav som ställs på att bolaget ska ha en styrelseordförande respektive VD.

Poäng har givits för korrekt slutsats att en ordförande krävs om styrelseledamöterna är fler än en, att styrelsen får utse en VD men att det inte är något krav, samt korrekt hänvisning till ABL 8 kap. 17 § och 27 §.

Generellt väldigt bra utfall i frågan där majoriteten av tentanderna har lyckats dra korrekta slutsatser. En del av tentanderna missar att hänvisa till 8 kap 17 §, respektive 8 kap 27 §. Några tentander hänvisar i stället felaktigt till 8 kap 50 §, som anger att det i ett publikt aktiebolag är ska finnas en VD.

Många tentander redogör i sina svar kring huruvida en suppleant behövs, vad som eventuellt regleras i bolagsordningen, hur många ledamöter som behövs, hur styrelsen och VD väljs, åtgärder när en ledamots arbete upphör i förtid, huruvida styrelsen är beslutsför samt styrelsens och VD:s ansvar. Inget av detta har efterfrågats i frågan och har således inte gett några poäng.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
1.4	8	4,8	66

I fråga a) går uppgiften ut på att ta ställning till hur avsaknaden av tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för intressebolaget påverkar revisionsberättelsen för koncernen och moderbolaget. Få tentander har dragit slutsatsen att ett uttalande med reservation ska göras varför poängutfallet på frågan är relativt svagt. De flesta tentander har felaktigt dragit slutsatsen att felet är av avgörande betydelse och därför avgett revisionsberättelser med avvikande mening eller där de avstår från att uttala sig. Många tentander har dock korrekt identifierat att felet är isolerat till koncernen och därför tillstyrkt räkningarna för moderbolaget samt vinstdispositionen vilket givit poäng.

I fråga b) går uppgiften ut på att ta ställning till huruvida en felklassificering av kreditfakturor uppgående till 120 tkr påverkar revisionsberättelsen. Många tentander har korrekt konkluderat att felet inte är väsentligt och därför inte har någon påverkan på revisionsberättelsen vilket givit poäng.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
2.1	6	2,1	29

Frågan handlar om att tentanden ska redogöra för den ändring som skett i IAS 1 och hur förändringen påverkar bolagets redovisningsprinciper i årsredovisningen för 2023 avseende kundfordringar och inkomstskatt.

Generellt lågt poängutfall på frågan då många tentander felaktigt redogjort för det tillägg i IAS 1 som är effektivt från 1 januari 2024 avseende klassificering av skulder som löper med villkor. Detta har inte gett poäng då frågan avser ändringen i IAS 1 som påverkar årsredovisningen för räkenskapsåret 31 december 2023 där bolagen behöver utvärdera sina tidigare redovisningsprinciper om det är väsentlig eller oväsentlig information.

Poängavdrag har getts i de fall tentanden enbart redogjort för förändringen i IAS 1 för räkenskapsåret 2023 och inte hänvisat till relevanta paragrafer. Tentanderna har i flera fall inte tagit ställning till de specifika exempel som presenteras från bolagets redovisningsprinciper tidigare år utan enbart lämnat en generell beskrivning.

För full poäng på frågan ska tentanden korrekt redogöra för den nya begreppsändringen med paragrafhänvisningar till IAS 117A-D. Vidare ska tentanden resonera fram att första stycket bland redovisningsprinciperna för kundfordringar bör strykas samt hela avsnittet för inkomstskatt då detta är standardtext som helt följer av IFRS utan valmöjligheter eller särskild betydelse för bolaget.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
2.2	4	1,2	16

I uppgiften ska tentanden beskriva och beräkna hur uppläggningsavgifterna för banklån ska redovisas i en koncern som redovisar enligt IFRS.

För rätt svar ska hänvisning ske i IFRS 9, specifikt 5.1.1, med slutsatsen att vid första redovisningstillfället ska en finansiell skuld redovisas till verkligt värde med avdrag för transaktionskostnader direkt hänförliga till den finansiella skulden.

En del tentander har hänvisat till IAS 23 och argumenterar för möjligheten att aktivera låneutgifter om dessa är hänförliga till anskaffningsutgiften, alternativt kostnadsföras men drar inte någon slutsats vilket inte har gett poäng. En del tentander missar även att redogöra för skuldvolymen vid redovisningstillfället och räknar i stället på balansdagen.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
2.3	5	2,7	67

I denna situation ska tentanden redogöra krav som ställs på för koncernrevisionen samt exemplifiera vad aktuella regeländringar innebär på området, dvs ISA 600. Flertalet tentander har inte redogjort för kraven som åligger koncernrevisorn utan endast redogjort för vad ändringarna i ISA 600 innebär.

Poäng har getts för korrekta svar, motivering med tillhörande korrekt regelreferens/hänvisning.

Många tentander har förstått frågan korrekt och utgått ifrån ISA 600 samt delgett diverse krav samt exempel på regeländringar. Ett antal tentander har dock inte angett korrekta referenser/hänvisningar.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
2.4	6	2,8	47

I frågan ombeds tentanden att redogöra för eventuella skattemässiga effekter av fyra olika avyttringar. Majoriteten av tentanderna har korrekt utgått från Inkomstskattelagens kapitel 24 och 25. En stor del av tentanderna har även redogjort korrekt för definitionen av näringsbetingade andelar samt beräknat fram korrekt resultat från avyttringarna.

Flera tentander har utgått från IFRS och IAS och redogjort för redovisningsmässig hantering av avyttringarna, såväl i moderbolagets som koncernens redovisning, vilket inte har gett poäng eftersom uppgiften efterfrågar skattemässiga effekter av avyttringarna. Därtill har många utgått från korrekta lagrum men redogjort felaktiga för de skattemässiga konsekvenserna.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
2.5	5	3,2	87

Tentanderna ska i frågan redogöra hur revisorn ska agera vid risk för arvodesförlust.

Generellt bra utfall på frågan där majoriteten av tentanderna har hänvisat till EtikU 3 och Etikoden samt resonerat om att situationen potentiellt kan leda till hot mot vårt oberoende. För full poäng har det krävts ett resonemang kring möjliga motåtgärder mot identifierade hot och att tentanden beaktar att uppkomna hot och motåtgärder ska dokumenteras i analysmodellen.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
3.1	5	4,1	117

Tentanderna ska redogöra för vilka åtgärder som ska utföras vid antagande av ny kund med beaktande av lagen om Penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tentanderna har generellt angivit bra svar med relevanta åtgärder. Några tentander har missat att det finns risknivåer, samt förtydligat vad risknivån får för effekt (förenklade/utökade åtgärder).

För full poäng på frågan krävs relevant laghänvisning samt flera angivna relevanta åtgärder. Dessutom krävs att risknivå behandlas i svaret.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
3.2	5	2,5	61

I uppgiften ska tentanden beräkna skattemässiga avskrivning för bolagets inventarier. Detta innebär att ange den metod som finns för att beräkna skattemässig avskrivning, huvudregeln och kompletteringsregeln enligt 18 kap 13-22 §§ Inkomstskattelagen, samt beräkna den högsta möjliga skattemässigt tillåtna avskrivningen.

Många av tentanderna missar att hänvisa till Inkomstskattelagen, vilket krävs för full poäng. Majoriteten av tentanderna har dock identifierat att beräkning ska ske enligt just huvud- och kompletteringsregeln. I själva beräkningarna visar många tentander svårigheter i att hantera avyttrade inventarier korrekt. Det är också många tentander som missar att beräkna överavskrivningarna utifrån det fastställande av lägsta skattemässiga värdet.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
3.3	5	2,1	34

I denna uppgift ska tentanderna redogöra för de krav och möjligheter som bolaget har avseende redovisning av hållbarhetsarbetet, samt hur detta ska granskas.

Knappt hälften av tentanderna kommenterar de krav som ställs i ÅRL 6 kap 1 § på bolag som är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Av dessa är få som drar slutsatsen att detta inte är ett krav för bolaget med hänsyn till ÅRL 6 kap 1 § 5 st där det framgår att kraven inte gäller mindre företag.

Majoriteten av tentanderna har korrekt hittat till ÅRL 6 kap 10 § om storlekskraven för att upprätta en hållbarhetsrapport. Några av tentanderna har korrekt dragit slutsatsen att det inte är ett stort företag varför det inte är ett krav att upprätta en hållbarhetsrapport vilket givit poäng. Ungefär hälften av samtliga tentander redogör för att bolaget frivilligt kan upprätta en hållbarhetsrapport vilket givit poäng.

Tentanderna har svårt att korrekt ange att en frivillig granskning av en hållbarhetsrapport sker utifrån RevR 6/ISAE 3000. Flera tentander har angett RevR12. Poäng har givits för en korrekt slutsats att bolaget själva kan välja huruvida de önskar att revisorn granskar hållbarhetsrapporten enligt RevR 6.

Många tentander redogör för vilka krav som ställs i K2, vilka krav som ställs på innehållet i en hållbarhetsrapport enligt ÅRL, skillnaden på en hållbarhetsrapport och en hållbarhetsredovisning, eller redogör för en granskning av förvaltningsberättelsen enligt RevR 10, vilket inte har givit poäng.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
3.4	5	3,5	98

Tentanderna ska redogöra för relevanta revisionsrisker för materiella anläggningstillgångar och ange lämpliga granskningsåtgärder för att möta dessa risker i det aktuella bolaget.

Tentanderna har generellt identifierat ett antal risker och granskningsåtgärder men dessa är i många fall inte heltäckande. Tentanderna har generellt haft lättare att identifiera risker/åtgärder kopplat till värdering och svårare för risker/åtgärder kopplat till existens och rättigheter.

Flertalet tentander skriver om risker generellt och kopplar ej dessa till den aktuella tillgångstypen på ett tydligt vis. För full poäng på frågan krävs att tentanden har identifierat och tydligt beskrivit flertalet risker samt granskningsåtgärder för att bemöta dessa vilket också framgår i frågan.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
3.5	5	2,1	40

Frågan syftar till att tentanden korrekt ska identifiera de krav kring riskbedömning som ISA 315 ställer.

I ett korrekt svar ska anges att riskbedömning och identifiering av den interna kontrollen behöver ske oaktat om kontrollmiljön är formell/informell och även om man inte planerar att testa kontroller. En majoritet av tentanderna har identifierat ISA 315 som relevant vägledning, men färre har hänvisat till de relevanta punkterna som finns beskrivna i A17 (19, 21, 22, 24, 25 och 26). Få tentander har redogjort för dessa punkter och relevanta åtgärder för att hantera risker.

Många tentander gör ett antagande om att det identifierats andra brister i den interna kontrollen än att kontrollerna är informella, och går därför vidare till ISA 265. Detta har inte givit poäng. Flera tentander har hänvisat till ISA 330, revisorns hantering av bedömda risker, vilket inte har givit poäng eftersom denna ISA är relevant främst efter utförd riskbedömning.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
4.1	5	4,5	115

I denna uppgift ska tentanderna redogöra för syftet med bolagsstyrningsrapporten, vilka krav Koden ställer på dess innehåll, samt för hur avvikelser från Koden ska hanteras.

Många av tentanderna har korrekt beskrivit syftet med bolagsstyrningsrapporten, vilket framgår i inledningen till kapitel 10, avsnitt III.

Några av tentanderna har redogjort för de krav ÅRL ställer på bolagsstyrningsrapporten, vilket inte varit frågan och inte givit poäng.

Nästan alla tentander har korrekt förklarat hanteringen av avvikelser från Koden.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
4.2	6	3,5	48

Tentanderna ska i uppgiften redogöra för lämpliga granskningsåtgärder av bolagets nedskrivningstest för tillgångar med obestämbar nyttjande period. Nedskrivningstestet har upprättats av en extern expert anlitad av företagsledningen.

För att få full poäng på frågan så krävs det att tentanden har identifierat att det rör sig om en extern expert som företagsledningen har använt sig av och vad som då krävs av revisorn enligt ISA 500 p.8. Vidare ska tentanden ange relevanta granskningsåtgärder som ger tillräckliga revisionsbevis. Tentanderna ska också redogöra för att värdering ska inkluderas i uttalandet från företagsledningen.

Ett fåtal tentander har korrekt identifierat att det rör sig om en extern expert och att ISA 500 p8 ska beaktas.

Flera tentander har redogjort för vad som gäller när revisor använder sig av en extern expert som del av revisionen i enlighet med ISA 620 *Användning av en specialist i revisionsarbetet*. Detta har inte gett poäng då experten i frågan inte är en del av revisionen och revisorn förlitar sig inte på dess arbete. Poäng har dock erhållits om man har som en del av granskningsåtgärderna utvärderat att man kan behöva anlita en expert för att utvärdera nedskrivningen.

Majoriteten av tentanderna har angett flera granskningsåtgärder som tillsammans ger tillräckliga revisionsbevis över posten, för detta har tre poäng erhållits. Om inte granskningsmomenten tillsammans ger tillräckliga revisionsbevis eller enbart utvärdering av specialisten har dokumenterats så erhålls färre poäng.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
4.3	5	3,1	77

I denna uppgift skall tentanderna svara på om möjlighet finns att korrigera en redan upprättad förvärvsanalys i samband med ett förvärv av ett dotterbolag. Tentanderna skall ta ställning till två olika händelser i frågan, förändrat marknadsvärde på ett intressebolag till de förvärvade bolaget och förändringar i uppskattningen av tilläggsköpeskillingen. Många av tentanderna klarar uppgiften bra. En del tentander har missat att besvara båda händelserna vilket medfört lägre poäng.

Majoriteten av tentanderna hittar korrekt lagrum men en del har inte tagit hänsyn till huruvida informationen i de båda händelserna förelåg vid förvärvstidpunkten eller har uppkommit efter varför vissa dragit felaktiga slutsatser kring möjligheten att korrigera förvärvsanalysen för de båda händelserna.

Många tentander beskriver att möjligheten att korrigera en redan upprättad förvärvsanalys finns enligt IFRS 3 och redogör för när detta är möjligt vilket har givit poäng på frågan. Flertalet hänvisar också till korrekt lagrum, IFRS 3 p 45. Ett korrekt resonemang kring att marknadsvärdet på andelar förelåg redan vid förvärvstidpunkten och att förvärvsanalysen därför bör justeras har givit poäng på frågan.

Har man resonerat korrekt kring den andra händelsen, förändring av uppskattningen av tilläggsköpeskillingen, har man fått ytterligare poäng på frågan. Resonemang kring att uppskattningen

baseras på händelser efter förvärvstidpunkten varför förvärvsanalysen inte ska korrigeras liksom att tilläggsköpeskillingen ska redovisas över bolagets resultaträkning kärvs för full poäng

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
4.4	4	2,7	76

I frågeställningen ombeds tentanderna att redogöra för hur omstruktureringen i bolaget påverkar bolagets balansräkning (även beräkning).

Majoriteten av tentanderna har korrekt dragit slutsatsen att det är avgörande är om arbete kommer fortlöpa eller ej som styr när kostnaden ska redovisas. Många tentander har dock missat att det endast är 3 månader kvar av uppsägningsperioden och har därmed kommit fram till fel belopp avseende reservens storlek. Flertalet tentander har felaktigt kommit fram till att en skuld ska redovisas istället för en avsättning, vilket har gett poängavdrag.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
4.5	5	1,0	2

I uppgiften ska tentanden redogöra för hur skillnaden mellan vad som bokförts innan justering till IAS 19 och IFRS utifrån information om företagets förutbestämda pensionsplaner och hur det påverkar koncernens Rapport över totalresultat 2023.

Majoritet av tentander har svarat fel eller inte besvarat frågan. Av de som besvarat frågan har nästan alla tentander missat att beaktat löneskatten vid beräkning av uppskjuten skatt.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
5.1	6	2,7	33

I uppgiften ska tentanderna ta ställning till tre scenarier utifrån ett oberoendeperspektiv. I alla scenarier bör vägledning bör hämtas från Revisorslagen 20-21§ samt 21§a.

I uppgift a) ska tentanderna ta ställning till frågan om att bli revisor i en fotbollsklubb där revisorns dotter spelar. För att få full poäng bör revisorn hitta vägledning i IESBAs Etikkod avsnitt 521 och resonera sig fram till att familjemedlemmen inte är ledande befattningshavare eller har inflytande över räkenskaperna varför vårt oberoende inte bedöms påverkas och vi kan acceptera uppdraget. En del tentander missar argumentet bakom inflytande och landar därför felaktigt i att tacka nej då vi är närstående.

Uppgift b) rör sponsring och tentanderna bör finna vägledning i EtikU 12. Här har full poäng givits för slutsatsen, med god argumentation, att sponsring kan vara tillåtet om det sker på samma villkor som för andra företag. En del tentander landar dock felaktigt i att vi måste tacka nej då vi riskerar att bli för nära sammankopplade med klubben utan väl underbyggd argumentation.

I uppgift c) är frågan om vi erbjuder kostnadsfri reklamplats mot att revisionen görs utan betalning. De flesta tentander landar i rätt slutsats, att vi tackar nej, men några missar poäng pga. bristande argumentation.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
5.2	5	2,1	44

Tentanderna ombads redogöra för påverkan på revisionsberättelsen då föreningen inte satt av till underhållsfond enligt stadgarna.

Majoriteten av tentanderna noterar faktum att ingen avsättning beslutats är i strid med stadgarna och att detta innebär en anmärkning i revisionsberättelsen.

Merparten av tentanderna har dock inte tagit ställning till påverkan på uttalanden om räkningarna, vilket krävs för full poäng. Av de tentander som faktiskt har tagit ställning till dessa har merparten av felaktigt valt att uttala sig med reservation eller avvikande mening. Många tentander missar även att ta ställning till ansvarsfrihet för styrelsen.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
5.3	5	4,3	116

I uppgiften ska tentanden ta ställning till hur olika renoveringsutgifter ska hanteras och hur de ska presenteras i de finansiella rapporterna.

Nästan alla tentander har hittat till rätt lagrum och kunnat redogöra för principen avseende aktivering/kostnadsföring i enlighet med K2-regelverket. Poäng har getts för korrekta svar med tillhörande korrekt lagreferenser i K2.

För full poäng krävs att tentanden visar på en förståelse avseende principen om aktivering/kostnadsföring, drar rätt slutsatser både vad gäller aktivering/kostnadsföring och presentationen i den finansiella rapporten och hittar till korrekta lagrum.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
5.4	5	2,3	47

I uppgiften ska tentanderna redogöra vilka regler som gäller för redovisning och årsbokslut för ideella föreningar och specifikt för aktuell förening.

Poäng har givits för ett korrekt resonemang om en ideell förening är bokföringsskyldig enligt Bokföringslagen. Knappt hälften av tentanderna har lyckats med detta, där det största problemet antingen har varit att tentanderna inte har redogjort alls för detta eller missat 2-4 i Bokföringslagen 2 kap 2 §. Där framgår det att bokföringsskyldigheten gäller om tillgångarna överstiger gränsvärdet om föreningen bedriver näringsverksamhet eller är moderbolag i en koncern.

Poäng har givits både för en god redogörelse kring Bokföringslagens krav på huruvida den löpande bokföringen ska avslutas med en årsredovisning eller ett förenklat årsbokslut, samt för gränsvärdena när dessa är tillämpliga. Nästan hälften av tentanderna har lyckats med detta.

Slutligen har poäng givits för korrekta slutsatser samt för ett resonemang att föreningens stadgar kan stipulera annat än vad som krävs enligt lag. Få tentander har beaktat detta.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
5.5	5	3,3	91

I uppgiften ombeds tentanden redogöra för huruvida intäkterna från kioskverksamheten som föreningen bedriver är skattepliktig enligt inkomstskattelagen samt om den är momspliktig enligt mervärdesskattelagen.

En del tentander har missat att det är kriterierna i 7 kap i IL som styr både skatteplikten och momsplikten.

Majoriteten av tentanderna har hittat till rätt lagrum. Dock har många tentander endast redogjort vad som styr skatteplikten respektive momsplikten och har därmed inte tagit hänsyn till de förutsättningar som presenteras kring fotbollsföreningen, vilket har givit poängavdrag.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
6.1	4	2,0	43

Tentanderna ska ta ställning till två frågor från minoritetsägare respektive styrelseledamot avseende utlämnande av information.

I uppgift a) vill minoritetsägarna ha del av räkenskapsinformation och tentanderna ska redogöra för minoritetens rätt. För att få poäng ska tentanden dra slutsatsen att minoritetsägaren har rätt att få ta del av informationen om det kan ske utan skada för bolaget, med hänvisning till ABL 7:36§. Många tentander landar i rätt slutsats. En del argumenterar endast för att minoritetens rätt till inflytande påverkar möjlighet till utdelning vilket inte har gett poäng.

I uppgift b) är frågan om revison kan lämna ut information till en enskild styrelseledamot. I detta fall har poäng givits om tentanderna drar slutsatsen att revisorn generellt har upplysningskyldighet gentemot styrelsen men frågan bör besvaras så att samtliga styrelseledamöter får ta del av informationen.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
6.2	6	3,1	47

I denna uppgift skall tentanderna ge exempel på tre IT-relaterade risker och tre granskningsåtgärder för att bemöta dessa risker. Riskerna skall vara kopplade till bolagets integrerade system med automatisk överföring mellan lager och redovisning som beskrivs i uppgiften.

De flesta tentander ger exempel på tre risker kopplat till IT samt granskningsåtgärder för att bemöta dessa. Flertalet tentander redogör dock inte för riskerna kopplat till det specifika integrerade systemet med automatisk överföring som beskrivs i uppgiften. I stället har flera tentander redogjort för generella IT-risker som kan finnas i revisioner av bolag.

För de tentander som beskrivit allmänna IT-risker har poäng givits för den/de granskningsåtgärder som varit applicerbara på bolagets system med automatisk överföring. Vissa tentander beskriver även granskningsåtgärder så som inventering och värdering av lager vilket inte är en granskningsåtgärd kopplat till IT-systemet och den automatiska överföringen och har således inte givit poäng. Många tentander beskriver också IT-revision och vad som framgår kring detta enligt ISA. Detta har inte givit poäng på frågan.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
6.3	6	1,9	11

Tentanderna ska i uppgiften upprätta en koncern resultat- och balansräkning begränsad till komplettering av redovisning av intressebolagsandelar.

Frågan har visat sig utmanande för en stor del av tentanderna. Majoriteten av tentanderna har inte förstått att koncernens andel av intressebolagets eget kapital per balansdagen är förutsättningen för beräkningen av kapitalandelen i koncernen.

Aningen fler av tentanderna har räknat en korrekt resultatandel. Flera har förstått att ägarandelen av resultat efter skatt är det som utgör utgångspunkten för resultatandelen för intressebolaget i koncernen, och många har också korrekt eliminerat utdelningen som tagits upp i resultaträkningen innan konsolideringen. Många har dock missat att beakta årets avskrivning på övervärdet som vid förvärvstillfället allokerades till en maskin över en nyttjandeperiod på fem år.

Ytterligare vanligt förekommande fel har är att flera tentander felaktigt har identifierat en goodwill-post i förvärvet, vilket har genererat följdfel både i balans- och resultaträkning. Det har även visat sig utmanande, både för tentander med korrekt och ej korrekt beräknad kapital-/resultatandel, att på ett korrekt sätt upprätta koncernräkningarna därefter.

Det kan också konstateras att ett fåtal tentander inte har räknat kapital-/resultatandel och upprättat räkningar alls, utan enbart i text och teori beskrivit kapitalandelsmetoden. Som utgångspunkt har detta inte genererat några poäng. Slutligen har en mindre andel av tentanderna inte besvarat frågan alls.

Fråga	Max poäng	Genomsnittspoäng på frågan	Antal tentander 60 % och över
6.4	8	5,4	89

I uppgiften ska tentanderna ta ställning till samt redogöra för två olika omständigheter samt upprätta revisionsberättelse.

I uppgift a) har bolaget missat att betala årspremien på egendomsförsäkringen. I samband med det har det inträffat en brand vilket resulterat i väsentlig skada för bolaget. Det finns förutsättning för fortsatt drift och händelsen finns beskriven i not. För att få poäng på frågan krävs det att tentanderna har resonerat kring ansvarsfrihet och dragit slutsats att avstyrka ansvarsfriheten för Styrelse/VD. Vidare ska tentanderna redogöra för att en upplysning av särskild betydelse ska lämnas i del 1 av revisionsberättelsen. Att redogöra för fortsatt drift och att skriva om väsentliga osäkerhetsfaktorer i revisionsberättelsen har inte gett poäng. Poäng har erhållits om enbart ansvarsfrihet för VD har avstyrkts om det finns en god argumentation för hur tentanden kommit fram till att styrelsens ansvarsfrihet kan tillstyrkas.

I uppgift b) har bolaget efter balansdagen förvärvat samtliga andelar i bolagets största konkurrent på marknaden. Upplysning i årsredovisningen kring denna händelse saknas. För att få poäng på frågan ska tentanderna redogöra för att det är en väsentlig händelse efter balansdagen som bolaget utelämnat, men att det inte är av avgörande betydelse för årsredovisningen i sin helhet. Detta innebär att tentanderna ska komma fram till slutsatsen om att uttala sig med reservation men att tillstyrka resultat- och balansräkning. Många tentander kommer till slutsatsen att det inte är någon väsentlig information som bör påverka revisionsberättelsen, vilket inte gett poäng. En del tentander har valt att lämna en övrig upplysning om köpet, vilket inte heller har gett poäng.

För full poäng krävs att tentanden utöver att dra rätt slutsatser, tydligt motiverar sina ställningstaganden samt att revisionsberättelsen är upprättad korrekt.